

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2016

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	2
1.1 Johdon katsaus	2
1.2 Vaikuttavuus	4
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	6
1.3.1 Toiminnan tuottavuus	6
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus	7
1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	9
1.4 Tuotokset	11
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	16
1.6 Tilinpäätösanalyysi	18
1.6.1 Rahoituksen rakenne	18
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	18
1.6.3 Tuotto –ja kululaskelma	19
1.6.4 Tase	19
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi –ja vahvistuslausuma	20
1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	20
2. Talousarvion toteumalaskelma	21
3. Tuotto –ja kululaskelma	22
4. Tase	23
5. Liitetiedot	24
6. Allekirjoitukset	27

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Vuosi 2016 oli kansainvälisen politiikan saralla aiempien vuosien tapaan vilkas ja täynnä ennakoimattomia tapahtumakulkuja. Sodat Ukrainassa ja Syyriassa jatkuivat ja kasvattivat poliittisia jännitteitä Euroopassa turvallisuuspoliittisen vastakkainasettelun, jatkuvan pakolaiskriisin ja kansainvälisen terrorismin muodossa. Ison-Britannian EU-eron kannalle asettunut kansanäänestystulos lisäsi epävarmuutta EU:n yhtenäisyydestä ja toimintakyvystä. Epävarmuus laajeni koskemaan koko transatlanttisen suhteen tulevaisuutta Donald Trumpin tultua valituksi Yhdysvaltojen presidentiksi marraskuissa presidentinvaaleissa.

Kolmivuotisen tutkimusohjelmakauden päätösvuonna, vuonna 2016 saatettiin päätökseen useita mittavia tutkimushankkeita. Nämä liittyivät yhtäältä poliittisiin muutoksiin Suomen lähialueilla (mm. Venäjän ulkopoliittikan muutosten tai informaatiostrategian arviointi tai suurten toimijoiden rooli EU:n naapurustossa), EU:n muutostrendien arviointiin (mm. Saksan ulko- ja Eurooppapolitiikan muutoksen tutkimus) ja toisaalta transatlanttisten suhteiden kehityskulkuihin (Yhdysvaltojen ulkopoliittikan muutos ja Suomen ja Ruotsin NATO-kumppanuus). Vuodesta tuli ennätysvuosi Upin omassa julkaisusarjassa julkaisujen laajojen raporttien lukumäärän (7) osalta siitä huolimatta, että vuosi oli tutkijarekrytointien osalta kiireinen: kevään aikana pääosa instituutin tutkijapaikoista avattiin haettaviksi ja suoritettiin tutkijarekrytointi seuraavalle kolmivuotiskaudelle. Myös Upin omien julkaisujen kokonaismäärä sekä seminaarien lukumäärä nousi ennätystasolle.

Upin kasvusuunnassa ollut budjetin ulkopuolinen tutkimusrahoitus pysyi edellisvuoden tapaan n. 700 000 euron tasolla. Rahoituslähteet olivat sekä kansainvälisiä että kotimaisia ja rahoitusta saatiin kaikkiin Upin kolmesta tutkimusohjelmasta. Myös Upiin kohdistuneet tutkijanvaihtovierailut jatkuivat vilkkaina. Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoittaman USA-tutkimukseen liittyvän vaihtojärjestelmän kautta instituutissa vieraili kaksi nimekästä amerikkalaistutkijaa. Lisäksi Ulkoasiainministeriön kautta toteutettava vaihtojärjestelmä toi Upiin kaksi peräkkäistä tutkijavierailua vuonna 2016. Upin tutkijat puolestaan vierailivat aktiivisesti instituutin pohjoismaisissa sisarlaitoksissa Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittaman ja Upin koordinoiman pohjoismaisen tutkijanvaihtojärjestelmän kautta. Samoin Yhdysvaltoihin tehdyt vaihtovierailut tarjosivat perspektiiviä maan muuttuvaan politiikkaan.

Upin seminaaritoiminta jatkui vilkkaana, minkä lisäksi kasvava mielenkiinto instituuttia kohtaan heijastui erilaisten kansainvälisten ja kotimaisten vierailijaryhmien suurena lukumääränä. Kehitys näkyi myös Upin kotisivulle tehtyjen vierailujen kasvavana määränä; näiden joukossa ovat instituutin julkaisujen lataukset, jotka säilyivät lähes vuoden 2015 tasolla, jolloin lataukset kasvoivat edellisvuodesta 42 prosenttia.

Vuoden 2016 aikana ennakoitiin Upin vuokrasopimuksen umpeutumista nykyisten toimittilojen osalta ja selvitysten pohjalta instituutin hallitus teki vuoden lopulla päätöksen uusiin toimitiloihin muuttamisesta vuoden 2017 marraskuussa. Vuosi 2016 jäi näin ollen instituutin viimeiseksi kokonaiseksi vuodeksi Katajanokalla, jossa sen kiinteä yhteistyö erityisesti Ulkoasiainministeriön kanssa on korostunut.

Upille ja sen henkilöstölle myönnettiin vuoden 2016 aikana uusia oppiarvoja sekä lukuisia tunnustuksia ja palkintoja. Ne toimivat kannustuksena instituutissa tehdyille työlle, joka aika ajoin joutui myös kiivaan mediahuomion kohteeksi. Upin hallitus ja neuvottelukunta

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

linjasivat kokouksissaan, että instituutin toiminta nojaa jatkossakin sen riippumattomuuteen ja tutkijoiden sananvapauteen.

Helsingissä 16. helmikuuta 2017

Teija Tiilikainen

1.2 Vaikuttavuus

Ulkopoliittisen instituutin tehtävänä on luoda kansainväliset mitat täyttävää tieteellistä asiantuntemusta omalla tutkimusalallaan ja tarjota sitä yhtä hyvin suomalaisen poliittisen päätöksenteon ja julkisen keskustelun tarpeisiin kuin kansainvälisen tieteellisen tutkimuksen ja keskustelun tueksi. Upin toimintojen yhteiskunnallinen merkitys on eräs sen vaikuttavuuden keskeisistä mittapuista.

Upin tutkimuksen painopisteet vuonna 2016

Upin tutkimus painottui vuonna 2016 sen kolmen ohjelman painopisteiden mukaisesti EU:n ulkosuhteisiin erityisesti sen itäisessä ja eteläisessä naapurustossa, EU:n suuriin kehityslinjoihin, Venäjän ulkopoliittikkaan ja sisäiseen poliittiseen kehitykseen sekä globaalista valtapoliitikasta erityisesti Yhdysvaltojen ja Kiinan ulkopoliittikan tutkimukseen. Kolmea tutkimusohjelmaa yhdistävinä teemoina olivat erityisesti Euroopan turvallisuuspolitiikan kysymykset, ilmasto- ja energiapolitiikka sekä Arktinen politiikka.

EU-ohjelmassa tutkittiin unionin ulkosuhteiden lisäksi erityisesti unionin suuria kehityslinjoja sekä unionin keskeisten jäsenmaiden EU-politiikkaa. EU:n suhteet Lähi-itään ja Turkkiin kasvoivat uudeksi painopistealueeksi ohjelmaan muodostuneen alan vahvistuneen asiantuntemuksen johdosta ja alueen monimutkaista politiikkaa tarkasteltiin ohjelmassa myös EU-suhteesta irrallisena kokonaisuutena. EU:n energiapolitiikka sekä unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kysymykset nousivat yhteiseksi teemaksi Globaalin turvallisuuden ohjelman kanssa.

EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimusohjelman keskiössä olivat Venäjän ulko- ja puolustuspolitiikkaan liittyvät kysymykset sekä Venäjän toimet Ukrainassa. Toisen painopisteen muodosti Venäjän sisäinen poliittinen ja taloudellinen kehitys samoin kuin vastaavat kehityskulut EU:n itäisen kumppanuuden maissa erityisesti Ukrainassa ja Valkovenäjällä. Venäjän ulkopoliittikan valtionsisäisiä vaikuttimia tarkasteltiin erityisesti valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan kautta rahoitetussa hankkeessa, joka päättyi kesällä 2016.

Globaalin turvallisuuden tutkimus painottui globaalien valtarakenteiden ja niiden muutoksen tutkimukseen samoin kuin globaalin turvallisuuden kannalta keskeisten maantieteellisten tai funktionaalisten alueiden tutkimukseen. Geoekonomian lähestymistapa nousi erääksi yhteenkoavaksi elementiksi ohjelman laajalla tutkimusagendalla. Ohjelman alueelliset painopisteet olivat vuoden 2016 aikana Yhdysvaltojen ja Aasian tutkimuksessa, jos kohta ohjelma kattoi myös huomattavan määrän erillisteemoja aina Arktisen politiikan kysymyksistä Latalaisen Amerikan politiikkaan. Kansainvälispoliittisen tilanteen muutoksen myötä myös Itämeren piirin turvallisuuspoliittiset kysymykset yhtä hyvin kuin Suomen turvallisuuspolitiikka (ml. huoltovarmuus) saivat vahvaa huomiota.

Vaikuttavuuden lisääminen

Upin tutkijoiden rooli monipuolistui entisestään suomalaisessa kansainvälisiin suhteisiin ja EU-asioihin liittyvässä julkisessa keskustelussa. Upin kotisivuilla julkaistujen politiikka-relevanttien julkaisujen määrä kasvoi edellisvuoden tasosta ja niiden latausmäärät ylsivät edellisvuoden en-

nätyksellisiin mittoihin. Eniten ladattujen julkaisujen määrät nousivat useampaan tuhanteen, mitä voi pitää kansainvälisesti kilpailukykyisenä tasona. Upin tutkijoiden kotimainen medianäkyvyys oli vahvaa ja tutkijat olivat kysyttyjä asiantuntijoita niin valtionhallinnon kuin kansalaisyhteiskunnankin järjestämissä tilaisuuksissa.

Upin yhteiskunnallisesta uskottavuudesta kertoi sen suosio kumppanina erilaisten seminaarien ja keskustelutilaisuuksien järjestämisessä. Yhteisseminaarien joukossa olivat yhdessä Tasavallan presidentin kanslian kanssa järjestetyt Kultaranta keskustelut kesäkuussa. Upi oli mukana myös MTV3:n järjestämässä laajassa SuomiArena-tapahtumassa Porissa heinäkuussa.

Upin kansainvälisestä näkyvyydestä kertoivat niin Upin tutkijoiden kansainvälisten julkaisujen kasvavat lukumäärät kuin Upin omilla kotisivuilla julkaistujen tutkimusten kansainväliset latausmäärät, jotka olivat kasvaneet hieman yli 50 % tasolle

latausten kokonaismäärästä. Vuonna 2016 Upin tutkijat julkaisivat yhteensä neljä tieteellistä kirjaa (joista kaksi on väitöskirjoja) ja yli kaksikymmentä vertaisarvioitua tieteellistä artikkelia kansainvälisillä foorumeilla. Tämä on jonkin verran vähemmän kuin edellisenä vuona, mitä toisaalta Upin omissa sarjoissa julkaistujen tutkimusten ennätyskorkea määrä (mm. seitsemän raporttia) selittää. Upissa järjestettiin vuoden mittaan myös useita kansainvälisiä tutkijatapaamisia ja instituutti isännöi pidempiä kansainvälisiä tutkijavierailuja niin Yhdysvalloista kuin Euroopasta.

Instituutin tutkijat vastaanottivat kiitettävästi erilaisia palkintoja ja tunnustuksia sekä henkilökohtaisia apurahoja työlleen. Instituutin kustantama UP-lehti palkittiin jälleen Aikakausmedian Edit-kilpailussa edellisvuoden parhaana ammatti-, järjestö- tai asiakaslehtenä.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Julkaisutuottavuus*				
	2014	2015	2016	Muutos 2015-2016
Upin julkaisusarjan julkaisut / htv (tutkijat)	2,18	2,18	2,37	8,7 %
Tieteelliset julkaisut / htv (tutkijat)	1,55	2,03	1,48	-27,3 %
Muut julkaisut / htv (tutkijat)	4,33	4,06	4,51	11,0 %
Kaikki julkaisut / htv (tutkijat)	8,07	8,28	8,36	1,0 %
Julkaisumäärän painotettu pisteluku** / htv (tutkijat)	12,06	13,23	11,32	-14,4 %

* Vuonna 2015 on otettu käyttöön uusi julkaisujen luokittelujärjestelmä

**Julkaisut on painotettu karkeasti niiden vaatiman työmäärän mukaan

Julkaisutuottavuus kuvaa julkaisujen määrää suhteessa julkaisuja tuottavien tutkijoiden määrään. Julkaisutuottavuus parantui hieman kertomusvuonna, kun laske-
taan kaikki julkaisut mukaan. Julkaisu-
tyyppien välillä on kuitenkin eroa siten,
että Upin omia julkaisuja tuotettiin suh-
teessa henkilötyövuosiin enemmän kuin
edellisvuonna, kun taas tieteellisiä julkai-

suja julkaistiin vähemmän. Vuonna 2016
olikin fokus selvästi enemmän mm. Upi
raporttien ja muiden Upin omaan sarjaan
kuuluvien julkaisujen tuottamisessa kuin
vuonna 2015, jolloin julkaistiin puolestaan
ennätysmäärä kirjoja ja tieteellisiä artikke-
leita.

Julkaisumääristä lisää sivulla 11.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Ulkopoliittisen instituutin tutkimusohjelmien kustannukset ja henkilötyövuodet			
	Euroopan unioni	Globaali turvallisuus	Itäinen naapurusto ja Venäjä
Suorat kustannukset	481 248	510 497	283 306
Osuus seminaari ja julkaisutoiminnoista	86 508	57 799	13 140
Osuus muiden tukitoimintojen kustannuksista	164 927	198 589	96 357
Osuus muista viraston yhteiskustannuksista	277 324	333 926	162 024
Osuus pääomakustannuksista	4 717	5 680	2 756
Kustannukset yhteensä	1 014 725	1 106 490	557 583
Henkilötyövuodet	7,38	8,88	4,31

Ohjelmien kokonaiskustannukset

Oheisessa taulukossa on kuvattu kustannusten jakautuminen Upin kolmelle ohjelmakauden 2014 - 2016 tutkimusohjelmalle. Tarkastelussa ei ole ulkoisella rahoituksella toteutettuja hankkeita.

Tarkasteltaessa talousarviorahoitteisen tutkimuksen kustannusten jakautumista Globaali turvallisuus - tutkimusohjelma on ollut sekä kustannuksiltaan että henkilötyövuosikertymältään suurin. Edellisten vuosien tapaan kahden suurimman ohjelman kustannukset ovat suurin piirtein saman suuruiset. EU - teemoihin liittyvää seminaaritoimintaa on tehty paljon Upin perusrahoituksella (mm. Breakfast briefing), mikä näkyy seminaaritoiminnan ja julkaisujen osalta EU-ohjelman kustannuksissa.

Itäinen naapurusto ja Venäjä-ohjelman kustannukset ovat olleet n. 50 % pienemmät kuin muiden ohjelmien. Tämä johtuu

osaltaan ohjelman pienemmästä koosta, mutta myös siitä, että kaikki tutkijapaikat eivät ole olleet täytettyinä koko vuotta. Venäjä-ohjelman edellisvuotta pienemmät kustannukset johtuvat osaltaan myös siitä, että seminaareja järjestettiin edellisvuotta enemmän ulkoisella rahoituksella.

Suoriin kustannuksiin kuuluvat tutkijoiden matkakulut, jotka olivat yhteensä 14022 euroa edellisvuotta alemmalla tasolla. Myös vuonna 2016 matkustettiin paljon myös puhujiksi ulkomaisiin konferensseihin, jolloin matkakustannukset yleensä korvattiin.

Ohjelmille on kustannuslaskennassa kohdistettu aiheuttamisperiaatteella kustannusosuuksia myös viraston yhteisistä kuluista ja koska nämä kulut olivat pienessä nousussa edellisvuoteen verrattuna, niitä kohdistui tässä laskennassa enemmän myös ohjelmille.

Seminaarien taloudellisuus (yksikköhinnat)				
	2014	2015	2016	Muutos 2015-2016
Seminaarin yksikköhinta (suorat kulut ja palkat)	2 251	2 495	2 144	-14,1 %
Seminaarin yksikköhinta (ilman palkkakuluja)	915	1 102	744	-32,5 %
Kustannukset per osallistuja	39,0	46,5	40,4	-13,1 %

Seminaarien taloudellisuus

Vuonna 2016 seminaarien kokonaiskustannukset (ilman hanketuloilla rahoitettuja seminaareja) olivat 175 176 euroa, joka oli n. 14 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Taloudellisuusluvut seminaarien osalta ovat parantuneet kautta linjan vuoteen 2015 verrattuna. Yksikköhinnan aleneminen johtuu osaksi seminaarimäärän kasvusta, mutta pääosin se johtuu suorien kustannusten vähenemisestä. Seminaaritalojen vuokrakulut vähenivät jonkin verran varsinkin loppuvuonna, koska pystyttiin hyödyntämään maksuttomia seminaaritiloja myös suuremmissa tilaisuuksissa. Myös seminaareihin liittyvät tarjoilumenot olivat vähentyneet, niin kuin myös seminaareihin liittyvät matkakulut, mikä joh-

tuu siitä, että seminaarien puhujina oli Upin omia tutkijoita ja suomalaisia asiantuntijoita suhteellisesti enemmän kuin edellisenä vuonna. Yksi syy taloudellisuuslukujen paranemiseen on se, että Upi:lla oli monia rahoituslähteitä (mm. EUISS, UM, VNK ja Tepsa), jotka rahoittivat konferenssiluonteisten seminaarien kuluja, eli täysin omalla rahalla tai isolla omarahoitusosuudella ei järjestetty kovin montaa isoa tilaisuutta.

Seminaarien suorat kulut (58 790 euroa) koostuvat pääosin catering kuluista, puhujien matkakuluista sekä tilavuokrista. Kiinteiden kulujen osuus 110 588 euroa koostuu seminaareja järjestävän henkilökunnan palkoista. Seminaareihin liittyviä tunnuslukuja lisää sivulla 13.

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma				
	2014	2015	2016	Muutos 2015-2016
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	129 166	322 219	212 704	-34%
EU:lta saatu rahoitus	4 212	11 433	28 105	146%
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	358 729	259 476	361 498	39%
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	492 107	593 128	602 307	2%
Kustannukset				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarv. ja tavarat	706	3 690	325	-91%
Henkilöstökulut	273 420	370 088	339 523	-8%
Vuokrat	5 610	6 668	6 797	2%
Palvelujen ostot	23 388	49 316	65 196	32%
Muut kulut	57 545	100 324	130 565	30%
Erilliskustannukset yhteensä	360 669	530 086	542 406	2%
Käyttöjäämä	131 438	63 041	59 901	-5%
Osuus yhteiskustannuksista				
tukitoimintojen kustannukset	95 073	145 853	121 725	-17%
poistot	2 397	3 675	3 285	-11%
korot	48	20	0	-100%
muut yhteiskustannukset	122 473	175 832	193 151	10%
Yhteiskustannukset yhteensä	219 992	325 381	318 162	-2%
Kustannukset yhteensä	580 661	855 467	860 568	1%
Yli-/alijäämä	-88 554	-262 339	-258 261	-2%
Kustannusvastaavuus -%	85%	69%	70%	1%
Omarahoitusosuus -%	15%	31%	30%	-2%

Yhteisrahoitteinen toiminta on valtiokonttorin määräyksen (VK/1077/00.01/2014) mukaan sellaista toimintaa, johon saadaan rahoitusta joko valtion ulkopuolelta tai toiselta virastolta tai laitokselta ilman velvoitteita luovuttaa rahoittajalle välitöntä vastiketta. Kustannusvastaavuuslaskelmalla tarkastellaan pääpiirteissään sitä, miten hyvin ulkopuolisella rahoituksella on pystytty kattamaan hankkeiden suorat kulut sekä yhteiskustannusosuudet.

Hankerahoituksen määrä oli vuonna 2016 edellisvuoden tasolla. Suurimpia rahoittajia tälläkin kertaa oli Jane ja Aatos Erkon säätiö ja Suomen akatemia sekä VNK:n tutkimus – ja selvitysrahat. Muiden kuin valtion rahoittamien hankkeiden joukossa on myös rahoitusta pienemmiltä ulkomailaisilta säätiöiltä (King Bauduin Foundation, Konrad Adenauer Stiftung) ja Pohjoismaiselta Ministerineuvostolta. Upi on ollut osallisena myös muutamassa pienemmässä, taustaltaan EU-rahoitteisessa hankkeessa.

Yhteisrahoitteisten hankkeiden kulurakenne poikkeaa hieman edellisvuodesta. Henkilöstökuluja on kohdistunut hankkeille hieman vähemmän kuin edellisvuonna, mutta palvelujen ostot ovat nous-

seet. Jälkimmäinen selittyy pitkälti julkaisujen painatuskustannuksilla, joita oli n. 20 000 euroa vuonna 2016. Vuonna 2015 ei hankkeisiin liittynyt näin paljon painettujen raporttien julkaisuja ja vuosi 2016 oli sen puolesta poikkeuksellinen. Muiden kulujen 30 %:n kasvu edellisvuoteen verrattuna liittyy Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoittamaan hankkeeseen, jonka puitteissa maksetut stipendit näkyvät nyt vuoden 2016 kirjanpidossa.

Käyttöjäämä on edelleen positiivinen yhteisrahoitteisten hankkeiden osalta, mikä tarkoittaa, että suorat kulut on pystytty kattamaan tuloilla. Hankkeille kohdistuneiden yhteiskustannusten osuus on hieman laskenut, mikä johtuu ulkoisen rahoituksen suhteellisen osuuden laskusta suhteessa muuhun toimintaan. Kustannusvastaavuus on ollut edellisvuoden tasolla eli 70 %, eli Upin omarahoitusosuus hankkeissa on ollut 30 %, mikä on olosuhteisiin nähden kelvollinen taso. Tosiasiassa omarahoitusosuus vaihtelee hankkeesta toiseen – useissa hankkeissa omarahoitusta ei tarvita, koska yhteiskustannukset kuuluvat rahoituksen piiriin, mutta yhtä lailla monissa hankkeissa korvataan vain suorat kustannukset.

1.4 Tuotokset

Julkaisujen määrä 2014 - 2016*				
	2014	2015	2016	Muutos 2015-2016
Upin oma julkaisusarja	52	58	61	5,2 %
Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit	27	32	21	-34,4 %
Vertaisarvioimattomat tieteelliset artikkelit	5	13	13	0,0 %
Tieteelliset kirjat	5	9	4	-55,6 %
Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut	43	48	57	18,8 %
Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut	60	60	59	-1,7 %
Yhteensä	192	220	215	-2,3 %

* Vuonna 2015 on otettu käyttöön uusi julkaisujen luokittelujärjestelmä

Ulkopoliittisen instituutin julkaisut

Upilla oli vuonna 2016 kuusi julkaisuformaattia omassa julkaisusarjassa, jossa julkaistiin yhteensä 61 julkaisua. Tämä on 5,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Upin tutkijat olivat aktiivisia myös tieteellisten artikkeleiden ja kirjojen kirjoittamisessa, mutta aivan vuoden 2015 määriin ei niissä kertomusvuonna ylletty. Upin tutkijat ovat myös aktiivisia kirjoittajia omaan alaan liittyvissä julkaisuissa sekä myös suurelle yleisölle suunnatuissa julkaisuissa kuten aikakauslehdissä ja sanomalehdissä. Tässä tilastossa on mukana vain Upin tutkijoiden kirjoittamat artikkelit (esim. vieraskynä-kirjoitukset) eikä heidän lausuntojaan sisältäviä lehtijuttuja.

Upin omista julkaisuista Briefing paper-formaatissa julkaistiin tekstejä saman verran kuin edellisvuonna. Raportteja julkaistiin peräti seitsemän, joka on poikkeuksellisen paljon.

FIIA Comment-formaatissa on julkaistu vuosi vuodelta enemmän tekstejä. Seuratavien asioiden määrä ja kansainvälisen politiikan nopeatempoisuus on luonut tarpeen nopeasti julkaistavalle analyysille,

josta etenkin media ja päätöksenteko hyötyvät.

Upin pääosin englanninkielisiin julkaisuihin on kohdistunut mielenkiintoa edellisten vuosien tapaan niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Upin julkaisujen pääasiallinen jakelukanava on Upin verkkosivut, jonka kautta ladattiin Upin julkaisuja yhteensä 29 854 kappaletta. Latauksista 55 % oli Suomesta ja 45 % ulkomailta - nopeimmin kiinnostus Upin julkaisuihin kasvaa mm. Yhdysvalloissa, Britanniassa, Ruotsissa ja Venällä unohtamatta EU:n eri toimielimiä Brysselissä.

Suosituimpien Upi-julkaisujen eli Briefing paper sekä Comment-formaattien lisäksi vuonna 2016 ladattiin erityisen paljon Upin raportteja, joita myös julkaistiin enemmän kuin aikaisempina vuosina. Raportilla on myös selvästi pidempi elinkaari kuin muilla julkaisulla, eli sitä ladataan vielä kuuksia ilmestymisen jälkeenkin. Pidempiikäisiä kiinnostuksen säilyttäjiä ovat myös tieteellisemmät FIIA Analysis, FIIA Working paper-julkaisut.

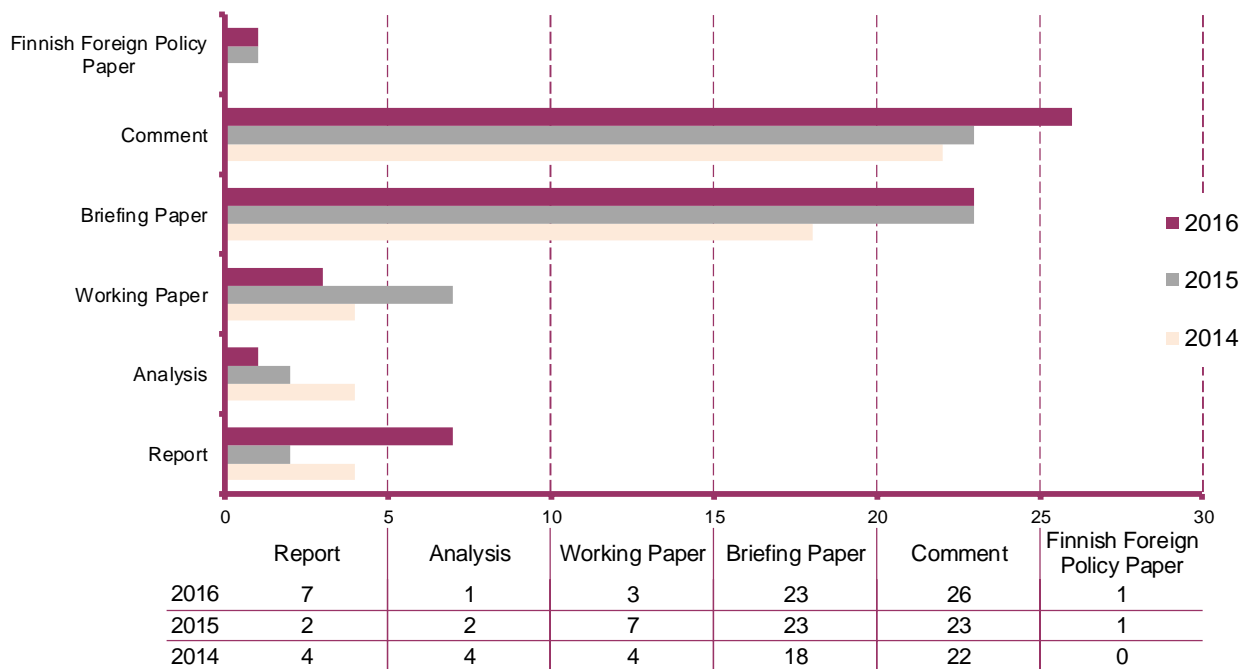
Ulkopoliittinen instituutti julkaisee Ulkopoliittikka-lehteä, josta ilmestyi vuoden

2016 aikana 4 numeroa, joiden teemoina olivat mm. pelko maailmanpolitiikassa, nationalismin nousu, sekä ulkopoliittinen identiteetti. Ulkopoliittikka-lehden tilausmäärä on noin 2500, joka on hieman noussut, mutta pitkään pysynyt vakaana. UP-

lehden tilaajille on saatavana lehdestä myös sähköinen versio painetun version lisäksi.

Upin omien julkaisujen määrä vuosina 2014 - 2016

Ulkopoliittisen instituutin seminaaritoiminta

Seminaarien tunnuslukuja				
	2014	2015	2016	Muutos 2015-2016
Seminaarien määrä	97	88	101	14,8 %
Seminaariosallistujien määrä	5518	4798	5365	11,8 %
Osallistujien määrä / seminaarien määrä	57	55	53	-2,6 %

Seminaarien määrä ja osallistujamäärät olivat hyvällä tasolla ohjelmakauden viimeisenä vuonna ja 100 seminaarin raja ylitettiin ensimmäisen kerran Upin historiassa, mikä kertoo sekä kysynnästä että kyvystä vastata kasvaviin tarpeisiin. Seminaaritoiminnan määrällinen taso onkin nyt ollut Upin resursseihin nähden huipussaan ja kovin paljoa enemmän seminaareja ei ole mahdollista järjestää teemojen ja kysynnän paljoudesta huolimatta.

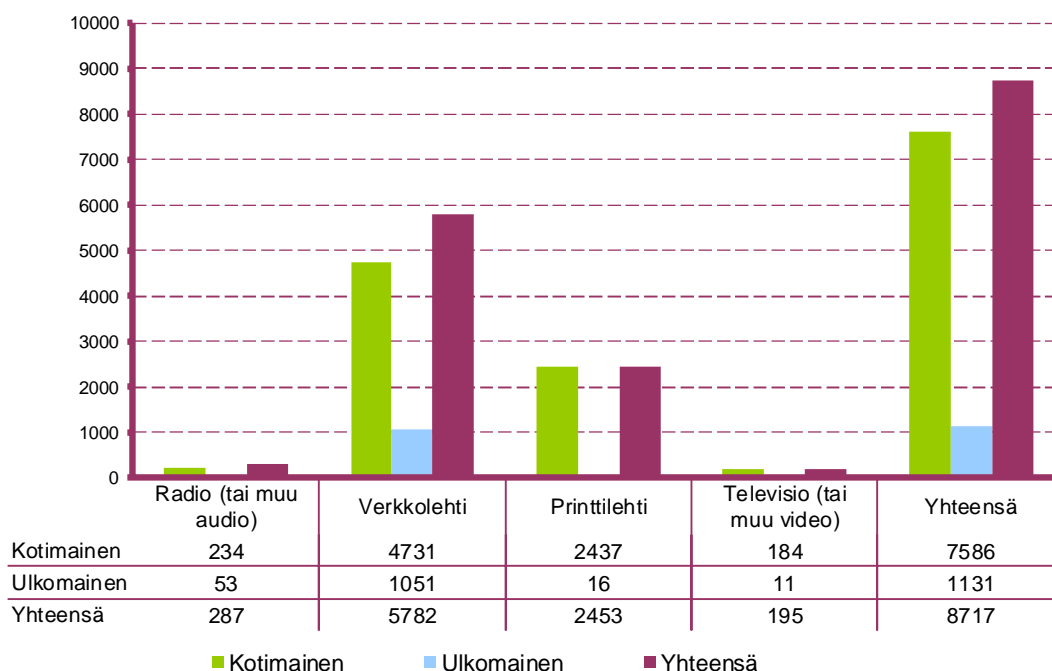
Kertomusvuonna on ollut edellisvuoden tapaan paljon myös ulkoisella hankerahoituksella toteutettuja seminaareja. Upin hyvä maine tasokkaana seminaarien järjestäjänä näkyy seminaarien osallistujamäärissä ja myös siinä, että ehdotuksia seminaarien järjestämisestä tulee edelleen paljon.

Seminaareista noin puolet oli Upin omasta aloitteesta järjestettyjä ja n. 30 % oli seminaareja, joiden toteuttamista oli ehdotettu Upin ulkopuolelta. Loput seminaareista oli selkeästi kahden eri tahon järjestämiä ja ideoimia – myös nämä seminaarit on tilastoitu tässä.

Seminaareiksi luokiteltujen tilaisuuksien koko vaihtelee tutkijoille ja asiantuntijoille suunnatuista tilaisuuksista kaksipäiväisiin, koko päivän konferensseihin. Niin kuin keskimääräinen osallistujamäärä per seminaari jo antaa viitteitä, määrällinen pääpaino on 30–60 hengen asiantuntijatilaisuuksissa. Yli 100 hengen tilaisuuksia oli 21. Eri seminaarien tarpeisiin on saatu edelleen huippuluokan puhujia tutkijoista ja virkamiehistä politiikan tekijöihin.

Ulkopoliittisen instituutin esiintyminen mediassa vuonna 2016 (kaikki osumat)

Medianäkyvyys

Upin medianäkyvyys ylitti edellisvuoden selvästi. Kaikkiaan mediaosumia kertyi yli 8700, jos mukaan otetaan samojen juttujen eri versiot, joita syntyy etenkin uutistointojen toimittamasta materiaalista. Ainutkertaisia osumia oli lähes 3800.

Kotimaisessa lehdistössä eniten viittauksia Upiin oli Keskisuomalaisessa (278), Turun Sanomissa (270), Helsingin Sanomissa (238), Ilta-Sanomissa (230), Karjalaisessa (219), Kalevassa (218), Salon Seudun Sanomissa (214), Savon Sanomissa (204) Ilkassa (202) ja Etelä-Suomen Sanomissa (201). STT:n mediapankissa osumia oli 277. Ylen Areenassa osumia oli reilusti yli 200.

Ulkomaisten osumien määrä kasvoi selvästi ja se kohosi yli 1100 osumaan. Upin

maininneiden ulkomaisten lähteiden joukossa oli mm. Financial Times, BBC, Foreign Policy, The Economist, Deutsche Welle, Bloomberg, Houston Chronicle, Kommersant, Miami Herald, New York Times, Politico, Reuters, RIA Novosti, Shanghai Daily, Süddeutsche Zeitung, The Washington Times ja Xinhua. Määrällisesti Upi oli eniten esillä Ruotsissa, jossa rekisteröitiin yli 600 osumaa, ja Venäjällä (88 osumaa).

Poikkeuksellista vuoden 2016 medianäkyvyydessä oli elokuun lopussa julkaistun *Venäjän muuttuva rooli Suomen lähialueilla* -raportin synnyttämä keskustelu, joka jatkui lähes päivittäisenä vielä loka-kuussakin. Aiempien vuosien tapaan valtaosa osumista oli kuitenkin seurausta tutkijan antamasta haastattelusta. Runsaasti haastatteluja poikineita uutistapahtumia

olivat esimerkiksi useat terrori-iskut, Turkin vallankaappausyritys ja poliittinen kehitys, taistelut Syyriassa, Yhdysvaltain presidentinvaalit ja Venäjän aktiivisuus kansainvälisillä areenoilla.

Kirjaston toiminnan tilastoja 2014-2016				
	2014	2015	2016	Muutos -% 2015-2016
Asiakaskäynnit Upin ulkopuolelta	30	21	29	38 %
Lainojen määrät	281	296	343	16 %
joista henkilökunnan lainoja	86 %	85 %	94 %	11 %
Kirjanimekkeiden kokonaismäärä	23 744	24 432	24 695	1 %
E-aineiston kokonaismäärä	76	333	472	42 %
Hyllymetrien määrä	520	530	536	1 %
Aikakaus- ja sanomalehtien nimekkeiden määrä	171	129	127	-2 %
Artikkelitietokannan uusien viitteiden määrä	2 240	2 512	1 437	-43 %
Artikkelitietokannan viitteiden kokonaismäärä	82 286	84 551	85 988	2 %

Kirjasto ja tietopalvelu

Ulkopoliittisen instituutin kirjaston, tietopalvelun ja arkiston toiminnoilla tuetaan instituutin tutkimustyön tiedonhankinta- ja tiedonhallintatarpeita sekä palvelee yleisöä tarjoamalla erikseen sovittaessa kirjaston kirjakokoelmaa ja omia tietokantoja niitä tarvitsevien käyttöön. Kirjaston kokoelmien yleisin aihealueina ovat jo pitkään olleet Suomen ulkopoliittikka, kansainvälisen politiikan teoria, Euroopan muutos, Venäjä ja Itämeren alue.

Vuonna 2016 suurin muutos kirjaston toiminnassa oli pitkäaikaisen kirjastonhoitajan Jouko Rajakiilin eläköityminen. Hän jäi pois jo heinäkuussa, ja uuden kirjastonhoitajan rekrytointiprosessi kesti lokakuun loppuun asti. Tämän ajan kirjastonhoitajan sijaisena toimi projektisuunnittelija Johanna Meltti, joka valittiin tehtävään 1.11.2016 lähtien.

Uusia kirjanimekkeitä luetteloitiin vähän alle 300 ja artikkeleita noin 1400 – kirjanimekkeitä oli tietokannassa vuoden loppulla 24 695. Kirjaston tietokannan ja kokoelman siivousta ja karsintaa aloitettiin loppuvuonna 2017 tapahtuvaa muuttoa silmällä pitäen. Artikkelinimekkeitä tietokannassa on n. 86 000. Viitteitä tallennetaan sellaisista lehdistä, jotka eivät sisällä mihinkään muuhun instituutin käytössä olevaan tietokantaan.

Vuoden 2015 alussa avattu instituutin intranet-sivusto tarjoaa kirjastolle välineet tarjota kokoelmiaan tutkijoille erittäin ajantasaisesti. Sen kautta saadaan näkyville tieto tilattujen aikakauslehtien uusien numeroiden ilmestymisestä ja suora pääsy niiden kokotekstiversioihin ja tieto uusista kirjoista ja artikkeleista heti, kun ne on kirjaston omiin kokoelmiin luetteloitu.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnusluvut				
	2014	2015	2016	Muutos-% 2015 - 2016
Henkilöstömäärä 31.12.	46	47	47	0,0 %
Henkilötyövuodet*	42,6	45,9	44,5	-2,9 %
Koulutustasoindeksi (1-8)	7,17	7,24	7,21	-0,4 %
Keski-ikä	39,8	39,4	40,1	1,7 %
Tohtorintutkinnon suorittaneiden osuus tutkijoista, %	81 %	72 %	71 %	-1,6 %
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä, %	87 %	89 %	88 %	-1,7 %
Lyhytaikaisten sairauspoissaolopäivien määrä (1-3 pv), kpl	60	78	64	-17,9 %
Sairauspoissaolojen määrä (kaikki) henkilötyövuotta kohden, pv/htv	4,6	4,4	3,6	-18,9 %
Tilapäisten hoitovapaiden määrä / hoitovapaita käyttäneiden määrä	9,2	6,9	3,9	-43,5 %
Naisten osuus henkilöstöstä, %	47,8 %	46,8 %	51,1 %	9,1 %
Miesten osuus henkilöstöstä, %	52,2 %	53,2 %	48,9 %	-8,0 %
Suomen ulkopuolelta tulleiden työntekijöiden osuus tutkijoista	29,4 %	24,0 %	25,0 %	4,2 %

* Luvut eivät sisällä virtkavapaalla olevia henkilöitä

Henkilöstömäärä vuoden lopussa on vuoden 2015 tasolla, mutta koko vuoden henkilötyövuosikertymä on hieman edellisvuotta alhaisempi, mihin vaikuttaa pääasiassa työsuhteessa olevien tutkijoiden määrä ja mm. virkavapaiden vaikutus tähän. Upi on myös edelleen kansainvälinen työyhteisö ja kohtuullisen suuri osa tutkijoista omaa taustan muualta kuin Suomesta.

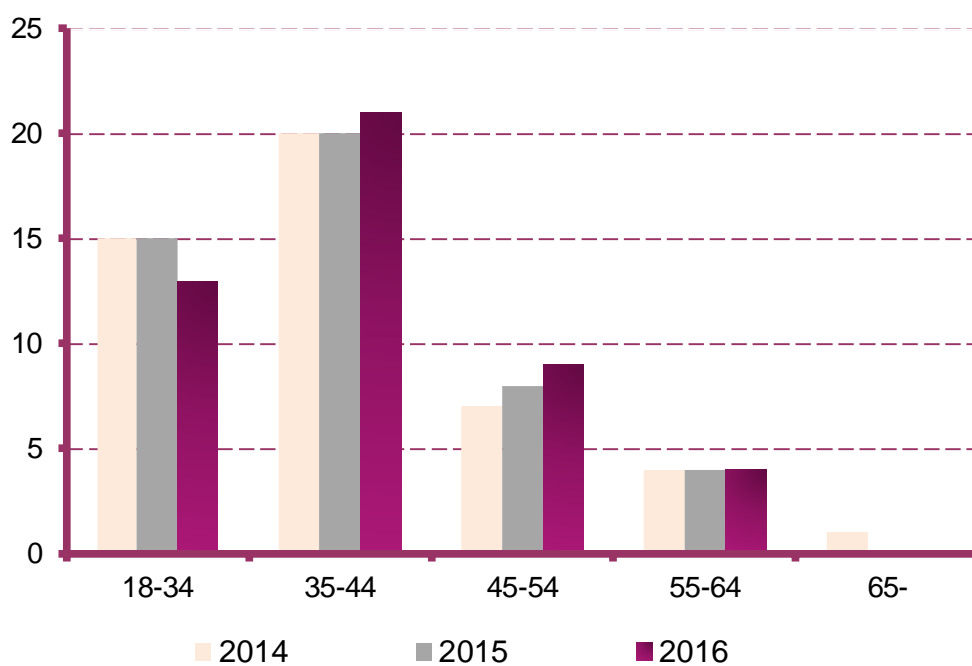
Vuonna 2016 henkilöstön keski-ikä ylitti 40-vuotta, joka on vielä jonkin verran alempi kuin keski-ikä valtion tasolla (46-vuotta). Ikäjakaumaa tarkastellessa eniten henkilöitä ikäjakaumassa sijoittuu kategoriaan 35-44 vuotiaat, kun taas alle 34-vuotiaat ja yli 55-vuotiaat ovat vähenty-

neet edellisvuoteen verrattuna. Naisten ja miesten osuus henkilöstöstä on suurin piirtein saman suuruinen.

Upin koulutustasoindeksi on korkealla tasolla, mikä kertoo Upin koulutusta arvostavasta ilmapiiristä. Sairastavuus ja siitä johtuvien poissaolojen määrä on Upissa alhaisella tasolla.

Henkilöstön ikärakenne

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Ulkopoliittinen instituutti on nettobudjetoitu kirjanpitoyksikkö ja kuuluu talousarviossa eduskunnan pääluokkaan. Vuonna 2016 virastolle myönnettiin talousarviossa 3 413 000 euroa rahoitusta kaksivuotisena siirtomäärärahana. Tämän lisäksi virastolla oli käytössään edellisiltä vuosilta siirtynyt määrärahaa 383 619 euroa.

Kertomusvuonna kertyi tuottoja talousarvion ulkopuolisista lähteistä 696 489 euroa

– ulkoisen rahoituksen määrä pysyi lähes ennallaan edellisvuoteen nähden. Ulkoinen rahoitus koostuu yhteisrahoitteisen toiminnan hankerahoituksesta (86 %), kustannusten korvauksista (3 %) ja maksullisen toiminnan (julkaisumyynti) tuloista (9 %).

Hankerahoitusta (602 307 euroa) on vuonna 2016 saatu pääasiallisesti muilta valtion virastoilta ja säätiöiltä. Suurimpia rahoittajia ovat olleet Jane ja Aatos Erkon säätiö, Pohjoismainen ministerineuvosto, Suomen akatemia, Valtioneuvoston kanslia, sekä Huoltovarmuuskeskus.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Uville myönnettyjen toimintamenomäärärahojen nettomääräinen yhteiskäyttö oli 3 374 840 euroa, joka oli n. 2,4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2015. Toimintamenomäärärahaa siirtyi 421 779 euroa vuodelle 2017 ja lisäystä siirtyvä erään kertyi näin ollen 38 160 euroa.

Arvonlisäveroihin varattua arviomäärärahaa 21.30.39 käytettiin kertomusvuonna arvioitua enemmän ja talousarviossa arvonlisäveroihin varattu määräraha ylitet-

tiin. Arvonlisäveromenojen aikaisempia vuosia korkeampaan tasoon vaikuttaa ulkoisen rahoituksen tulojen ja menojen kasvu.

Tulopuolen talousarviotilejä (11.04.01 ja 12.39.10) käytettiin kustannusten korvausten ja lehtimaksuista kertyneiden arvonlisäverojen tulouttamiseen valtion talousarvioon.

1.6.3 Tuotto – ja kululaskelma

Maksullisen toiminnan tuottojen määrä (65 751 euroa) on noussut 11 prosenttia edellisvuodesta, mikä johtuu pääasiallisesti Ulkopoliittika-lehden tulojen kasvusta ja luentomaksutuloista, joita oli aikaisempaa enemmän. Tuotto ja kululaskelman muut tuotot käsittävät yhteistoiminnan kustannusten korvaukset ja yhteisrahoitteisen hanketoiminnan tuotot, joista yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen määrä on noussut kahdella prosentilla ja kustannusten korvausten määrä on puolestaan vähentynyt 34 prosentilla, mikä johtuu suoraan matkustamisen määrän vähentymisestä.

Henkilöstömenot (sis. lomapalkkavelan muutoksen) ovat vähentyneet kertomusvuonna n. 10 prosentilla. Jos eliminoidaan tästä lomapalkkavelan muutos, niin varsinaiset henkilöstökulut ovat vähentyneet 3,5 prosentilla, mikä heijastelee henkilöstövuosikertymän pientä vähentymistä mm. virkavapauksien johdosta.

Vuokrakulujen osalta toimitilojen vuokrisa ei ollut nousua viime vuonna. Koneiden ja laitteiden leasing-kulut ovat edelleen laskeneet jonkin verran edellisvuoden luvuista, mikä johtuu atk-laitteiden leasing-sopimusten halvemmassa jatkoajasta. Talousarviorahalla maksettujen seminaarilojen vuokrakulujen määrä on niin ikään hieman laskenut.

1.6.4 Tase

Taseessa olevan käyttöomaisuuden määrä on laskenut poistojen eli 19 551 euron verran – lisäksi käyttöomaisuuteen ei tehty vuonna 2016. Vastaavaa puolella on myyntisaamisissa edellisten vuosien tapaan sekä UP-lehden lehtimaksuja että ulkopuolis-

palvelujen ostojen määrä nousi n. 16 prosenttia edellisvuodesta ja tähän on monta eri syytä. Yksi lisäkulujen lähde oli Upin verkkopalveluiden ja julkaisujärjestelmän uudistusprojekti, jonka vuodelle 2016 kohdistuneet kulut olivat n. 50 000 euroa. Kustannuksia kasvattivat myös ulkoisella rahoituksella toteutetut raporttijulkaisut, joiden painatuskulut olivat n. 22 000 euroa. Myös talous – ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä uudistus eli Kieku hanke aiheutti kertaluonteisia lisäkuluja, jotka olivat n. 14 000 euroa. Palvelujen ostoissa kuluja vähentävänä tekijänä oli seminaari-toiminnan kulujen vähentyminen.

Muiden kulujen n. 14 prosentin lasku selittyy pitkälti siitä, että matkakulut vähentyivät n. 60 000 eurolla vuoteen 2015 verrattuna. Muihin kuluihin on lisävästi n. 20 000 eurolla on vaikuttanut Pohjoismaiseen tutkijanvaihto-ohjelmaan liittyneet stipendien maksut, mutta saman määrän kuluja on puolestaan vähentänyt Tapir-verkoston jäsenmaksun jääminen pois vuodelta 2016.

Poistojen määrä pysyi vuonna 2016 edellisvuoden tasolla ja tilikauden tuotto – ja kulujäämä oli n. 6,3 prosenttia edellisvuotta alhaisempi.

ten hanketulojen laskutuksiin liittyviä saamisia, joita oli tälläkin kertaa paljon, joskin vähemmän kuin vuonna 2015.

Siirtosaamisiin on kirjattu menoennakkona 9314 euron osuus vuodelle 2017 kuulu-

vista stipendimaksuista ja tulojäämänä 37 297 euron osuus eräistä hanketuloista, jotka on kirjattu tuloina vuodelle 2016. Lyhytaikaisten saamisten tason selvä väheneminen taseessa johtuu n. 28 000 euron palkkasaatavan takaisinmaksusta vuoden 2016 puolella.

Vastattavaa puolen saaduissa ennakoissa on kirjattuna osuuksia vuoden 2016 puolella maksetuista hanketuloista, joita vastaan kertyy menoja vuoden 2017 puolella. Vuonna 2016 näitä ennakoita oli aiempaa

selvästi enemmän – suurimpina erinä olivat Pohjoismaisen ministerineuvoston ja King Bauduin Foundationin vuonna 2016 maksamat rahoitusosuudet monivuotisille hankkeille.

Taseessa olevat siirtovelat koostuvat suurimmaksi osaksi lomapalkkaveloista, joiden määrä oli tilinpäätöksessä vähentynyt selvästi. Muut siirtovelkoihin kirjatut erät koostuivat viivästyneistä ostolaskuista, joita ei ehditty suoraan kirjaamaan vuoden 2016 kuluiksi.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi – ja vahvistuslausuma

Ulkopoliittisen instituutin johdon tehtävänä on huolehtia siitä, että virastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset sisäisen valvonnan menettelyt. Näillä varmistetaan viraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden sekä viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen sekä viraston johtamisen ja tilivelvollisuuden edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta.

Ulkopoliittisen instituutin toiminnan osalta huomiota kertomusvuonna on kiinni-

tetty siihen, että hyvän hallintotavan mukaisesti valtion toimintamallit, ohjeet ja määräykset ovat vakiintuneet osaksi viraston jokapäiväisiä toimintaprosesseja. Viraston johto on teettänyt sisäisesti satunaisotantaseurantaa muun muassa matkustuspalveluissa, puhelinlaskutuksessa sekä laskujen maksatuksissa.

Viraston sisäisen valvonnan tilaa vuonna 2016 on arvioitu ottamalla huomioon viraston rahoitus ja muut toimintaedellytykset. Arvion perusteella sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttää kohtuudella niille säädetyt edellytykset.

1.8 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä

Kertomusvuonna ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

2. Talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	5 653,34	5 972	5 972,42	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	5 653,34	5 972	5 972,42	0,00	100
12. Muut sekalaiset tulot	997,38	553	553,41	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	997,38	553	553,41	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	6 650,72	6 651	6 525,83	0,00	98

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LT A:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen		Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21. Eduskunnan hallinnonala	3 584 299,77	3 624 343	3 202 563,78	421 779,04	3 624 342,82	0,00	421 779,04	3 796 618,90	3 374 839,86	421 779,04
21.30.01. Ulkopoliittisen instituutin toimintamenot toimintameno (nettob) (siirtomääräraha 2v)	3 383 000,00	3 413 000	2 991 220,96	421 779,04	3 413 000,00	0,00	383 618,90	3 796 618,90	3 374 839,86	421 779,04
21.30.29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	201 299,77	211 342	211 342,82		211 342,82					
Määrärahatilit yhteensä	3 584 299,77	3 624 342,82	3 202 563,78	421 779,04	3 624 342,82	0,00	421 779,04	3 796 618,90	3 374 839,86	421 779,04

3. Tuotto –ja kululaskelma

	1.1.2016 - 31.12.2016		1.1.2015 - 31.12.2015	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	65 750,91		59 152,16	
Muut toiminnan tuotot	<u>630 738,24</u>	696 489,15	<u>635 684,71</u>	694 836,87
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	101 890,74		92 506,02	
Henkilöstökulut	2 545 901,04		2 820 879,55	
Vuokrat	452 429,55		460 670,21	
Palvelujen ostot	565 627,41		488 917,17	
Muut kulut	267 002,46		311 475,52	
Poistot	<u>19 550,90</u>	-3 952 402,10	<u>19 865,39</u>	-4 194 313,86
JÄÄMÄ I		-3 255 912,95		-3 499 476,99
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoituskulut	<u>-42,13</u>	-42,13	<u>300,69</u>	-300,69
JÄÄMÄ II		-3 255 955,08		-3 499 777,68
JÄÄMÄ III		-3 255 955,08		-3 499 777,68
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	5 972,42		5 653,34	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-211 342,82</u>	-205 370,40	<u>-201 299,77</u>	-195 646,43
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-3 461 325,48</u>		<u>-3 695 424,11</u>

4. Tase

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja laitteet	34 066,92	53 205,65
Kalusteet	0,00	412,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00 34 066,92	0,00 53 617,82
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ	34 066,92	53 617,82
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	309 514,86	436 423,71
Siirtosaamiset	46 610,76	8 659,01
Muut lyhytaikaiset saamiset	12 875,72	39 868,58
Ennakkomaksut	5 576,69 374 578,03	25 936,24 510 887,54
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	374 578,03	510 887,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	408 644,95	564 505,36
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-70 050,46	-312 603,88
Pääoman siirrot	3 322 752,43	3 937 977,53
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-3 461 325,48 -208 623,51	-3 695 424,11 -70 050,46
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Saadut ennakot	111 208,28	5 086,70
Ostovelat	48 583,60	50 199,32
Tilivirastojen väliset tilitykset	59 708,26	58 698,65
Edelleen tilitettävät erät	50 548,80	55 913,32
Siirtovelat	347 219,52 617 268,46	464 657,83 634 555,82
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	617 268,46	634 555,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	408 644,95	564 505,36

5. Liitetiedot

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätös on laadittu talousarviolain – ja asetuksen, sekä Valtiokonttorin ja VM:n ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Talousarviotason budjetointimenettelyt sekä yleiset arvostus – ja jaksotusperiaatteet tilinpäätöksessä ovat olleet samat kuin edellisenä vuonna. Tilinpäätöksessä kirjaukset on tehty suoriteperusteisesti ja

saamiset sekä velat on arvostettu nimellis-arvoonsa.

Viraston poistosuunnitelma on päivitetty vuoden 2016 alussa vastaamaan Kiekujärjestelmän yhteisiä poistoajkoja. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutuksia viraston tämänhetkisen käyttöomaisuuden poistoi-koihin eikä siten tilinpäätöslaskelmiin.

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen		Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016 (p.l. peruutukset)	Käyttö vuonna 2016	Siirretty seuraavalle vuodelle
21.30.01. Bruttomenot	4 076 839,49	4 000 000	3 687 156,70		3 687 156,70				4 070 775,60	
Ulkopuolisen instituutin Bruttotulot	693 839,49	587 000	695 935,74		695 935,74				695 935,74	
Nettomenot	3 383 000,00	3 413 000	2 991 220,96	421 779,04	3 413 000,00	0,00	383 618,90	3 796 618,90	3 374 839,86	421 779,04

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Päälukon ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
21. Eduskunnan hallinnonala	195000	16 342,82	8,38
21.30.29 Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	195000	16 342,82	8,38
Päälukat yhteensä	195000	16342,82	8,38

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 4

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2016	2015
Henkilöstökulut	2 157 008,49	2 362 277,27
Palkat ja palkkiot	2 275 143,22	2 319 280,74
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	-118 134,73	42 996,53
Henkilösivukulut	388 892,55	458 602,28
Eläkekulut	358 334,64	412 750,56
Muut henkilösivukulut	30 557,91	45 851,72
Yhteensä	2 545 901,04	2 820 879,55
Johdon palkat ja palkkiot, josta	216 058,49	214 517,93
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	7 471,78	7 123,88
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	7 231,78	6 883,88

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten pois- tojen perusteet ja niiden muutokset

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 6

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttö- omaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 7

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 8

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 9

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 10

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 11

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 12.1.

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 12.2: Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	530 263,68	531 559,95	533 448,00	533 448,00	2 089 338,00	3 687 793,95

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 16

Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Ulkopoliittisella instituutilla ei ole esitettävänä muita täydentäviä tietoja

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

6. Allekirjoitukset

Helsingissä 23.2.2017

Teija Tiilikainen
Johtaja

Helena Lehtovirta
Hallintojohtaja

Ulkopoliittisen instituutin hallitus on 23.2.2017 hyväksynyt vuoden 2016 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.

Kari Halonen
Hallituksen puheenjohtaja